

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (veliki senat)

z dne 31. januarja 2017*

„Predhodno odločanje — Območje svobode, varnosti in pravice — Azil — Direktiva 2004/83/ES — Minimalni standardi glede pogojev, ki jih morajo izpolnjevati državljani tretjih držav ali osebe brez državljanstva, da se jim prizna status begunca — Člen 12(2)(c) in člen 12(3) — Izključitev iz statusa begunca — Pojem ‚dejanja, ki nasprotujejo namenom in načelom Združenih narodov‘ — Obseg — Vodja teroristične organizacije — Kazenska obsodba zaradi sodelovanja pri dejavnostih teroristične skupine — Posamična presoja“

V zadevi C-573/14,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Conseil d'État (državni svet, Belgija) z odločbo z dne 13. novembra 2014, ki je prispela na Sodišče 11. decembra 2014, v postopku

Commissaire général aux réfugiés et aux apatrides

proti

Mostafi Lounaniju,

SODIŠČE (veliki senat),

v sestavi K. Lenaerts, predsednik, M. Ilešič, L. Bay Larsen, J. L. da Cruz Vilaça, E. Juhász, predsedniki senatov, M. Berger, predsednica senata, in E. Regan, predsednik senata, A. Rosas (poročevalec), A. Borg Barthet, J. Malenovský, E. Levits, sodniki, K. Jürimäe, sodnica, in C. Lycourgos, sodnik,

generalna pravobranilka: E. Sharpston,

sodni tajnik: V. Tourrès, administrator,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 16. februarja 2016,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za Commissaire général aux réfugiés et aux apatrides E. Derriks, odvetnica,
- za M. Lounanija C. Marchand in D. Alamat, odvetnika,
- za belgijsko vlado C. Pochet, M. Jacobs in S. Vanrie, agenti, skupaj z D. Matrayem, C. Piront in N. Schynts, odvetniki,
- za grško vlado M. Michelogiannaki, agentka,

* Jezik postopka: francoščina.

- za špansko vlado A. Rubio González in L. Banciella Rodríguez-Miñón, agenta,
- za francosko vlado F.X. Bréchet in D. Colas, agenta,
- za italijansko vlado G. Palmieri, agentka, skupaj z M. Salvatorelijem, avvocato dello Stato,
- za madžarsko vlado M. Z. Fehér in M. M. Tátrai, agenta,
- za poljsko vlado B. Majczyna, agent,
- za vlado Združenega kraljestva M. Holt, S. Brandon in V. Kaye, agenti, skupaj z D. Blundello, barrister,
- za Evropsko komisijo M. Condou-Durande in R. Troosters, agenta,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalne pravobranilke na obravnavi 31. maja 2016

izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 12(2)(c) in člena 12(3) Direktive Sveta 2004/83/ES z dne 29. aprila 2004 o minimalnih standardih glede pogojev, ki jih morajo izpolnjevati državljani tretjih držav ali osebe brez državljanstva, da se jim prizna status begunca ali osebe, ki iz drugih razlogov potrebuje mednarodno zaščito, in o vsebini te zaščite (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 19, zvezek 7, str. 96).
- 2 Predlog je bil vložen v okviru spora med Commissaire général aux réfugiés et aux apatrides (generalni komisar za begunce in osebe brez državljanstva, v nadaljevanju: CGRA) in Mostafo Lounanijem, maroškim državljanom, do katerega je prišlo, ker je bil proti njemu uporabljen razlog za izključitev iz statusa begunca zaradi dejanj, ki nasprotujejo namenom in načelom Združenih narodov.

Pravni okvir

Mednarodno pravo

Ustanovna listina Organizacije združenih narodov

- 3 Člen 1, točki 1 in 3, Ustanovne listine Organizacije združenih narodov, ki je bila 26. junija 1945 podpisana v San Franciscu (Združene države) določa:

„Cilji Organizacije združenih narodov so:

1. ohranjati mednarodni mir in varnost ter v ta namen izvajati učinkovite skupne ukrepe za preprečevanje in odpravo groženj miru, zatiranje agresije ali drugih kršitev miru in si v skladu z načeli pravičnosti in mednarodnega prava prizadevati za ublažitev ali mirno reševanje mednarodnih sporov ali odpravo razmer, zaradi katerih bi lahko prišlo do kršitve miru,

[...]

3. zagotavljati mednarodno sodelovanje pri reševanju mednarodnih gospodarskih, socialnih, kulturnih in humanitarnih problemov ter spodbujati in se zavzemati za spoštovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin za vse, ne glede na raso, spol, jezik ali veroizpoved“.

Ženevska konvencija

4. Konvencija o statusu beguncev, podpisana v Ženevi 28. julija 1951 (*Recueil des traités des Nations unies*, zvezek 189, str. 150, št. 2545 (1954)), je začela veljati 22. aprila 1954. Dopolnjena je bila s Protokolom o statusu beguncev, ki je bil sklenjen v New Yorku 31. januarja 1967 in je začel veljati 4. oktobra 1967 (v nadaljevanju: Ženevska konvencija).

5. Člen 1 Ženevske konvencije vsebuje med drugim opredelitev pojma „begunec“ v oddelku A za namene te konvencije in v oddelku F določa:

„Določbe te konvencije se ne uporabljajo za katerokoli osebo, pri kateri obstajajo resni razlogi za sum:

[...]

(c) da je kriva dejanj, ki so v nasprotju s cilji in načeli Združenih narodov.“

Resolucija Varnostnega sveta Združenih narodov

6. Varnostni svet Združenih narodov (v nadaljevanju: Varnostni svet) je 28. septembra 2001 sprejel Resolucijo 1373 (2001), ki v preambuli med drugim potrjuje „nujnost boja z vsemi sredstvi v skladu z Ustanovno listino Združenih narodov zoper grožnje miru in mednarodni varnosti zaradi terorističnih dejanj“.
7. V točki 3(f) in (g) te resolucije se od vseh držav zahteva, prvič, da „v skladu z upoštevnimi določbami nacionalnega in mednarodnega prava, vključno z mednarodnimi predpisi o človekovih pravicah, sprejmejo ustrezne ukrepe, preden odobrijo status begunca, zato da se prepričajo, da prosilec za azil ni načrtoval, omogočal ali sodeloval pri izvrševanju terorističnih dejanj“, in drugič, da „v skladu z mednarodnim pravom pazijo, da storilci ali organizatorji terorističnih dejanj ali osebe, ki so taka dejanja omogočale, ne zlorabijo statusa begunca“.
8. Točka 5 iste resolucije vsebuje izjavo Varnostnega sveta, da so „dejanja, metode in praksa terorizma [...] v nasprotju s cilji in načeli Organizacije Združenih narodov in da so namerno financiranje, načrtovanje in spodbujanje terorističnih dejanj prav tako v nasprotju s cilji in načeli Organizacije Združenih narodov“.
9. Varnostni svet je 12. novembra 2001 sprejel Resolucijo 1377 (2001), v kateri v točki 5 „[p]oudarja, da so mednarodna teroristična dejanja v nasprotju s cilji in načeli, navedenimi v Ustanovni listini Združenih narodov in da so financiranje, načrtovanje in priprava mednarodnih terorističnih dejanj, kakor tudi vsakršna drugačna podpora, prav tako v nasprotju s cilji in načeli [te listine]“.
10. Resolucija 1624 (2005), ki jo je Varnostni svet sprejel 14. septembra 2005, med drugim opozarja, da „[morajo] vse države članice [...] brez pridržkov sodelovati v boju proti terorizmu v skladu z obveznostmi, ki jih imajo na podlagi mednarodnega prava, da bi odkrile, odvzele azil in kazensko preganjale [...] vsakogar, ki podpira financiranje, načrtovanje, pripravo ali izvršitev terorističnih dejanj, k njim prispeva, pri njih sodeluje ali poskusi sodelovati ali daje zatočišče njihovim storilcem“.

- 11 V točki 1 Resolucije 1624 (2005) Varnostni svet poziva „vse države, naj sprejmejo potrebne in ustrezne ukrepe, ki so skladni z njihovimi obveznostmi na podlagi mednarodnega prava, da:
- (a) z zakonom prepovedo spodbujanje k storitvi kaznivega dejanja ali dejanj;
 - (b) preprečijo tako spodbujanje;
 - (c) vsaki osebi, v zvezi s katero razpolagajo z verodostojnimi in upoštevnimi informacijami, da obstajajo resni razlogi za sum o njeni krivdi za tako spodbujanje, zavrnejo azil“.
- 12 Resolucija 2178 (2014), ki jo je Varnostni svet sprejel 24. septembra 2014, v točki 5 določa, da: „države članice preprečijo in zatirajo novačenje, organiziranje, prevoz in opremljanje posameznikov, ki potujejo v državo, ki ni država njihovega stalnega prebivališča ali državljanstva, da bi izvršili, načrtovali ali pripravili teroristična dejanja ali pri njih sodelovali, ali da bi izvajali urjenje za teroristične dejavnosti ali da bi tako urjenje prejeli, ter financiranje njihovih potovanj in dejavnosti“.
- 13 V točki 6 iste resolucije Varnostni svet opozarja, da:
- „[je bilo] v resoluciji Varnostnega sveta 1373 (2001) [...] odločeno, da morajo vse države članice zagotoviti, da se vsaka oseba, ki sodeluje pri financiranju, načrtovanju, pripravi ali izvrševanju terorističnih dejanj ali ki taka dejanja podpira, sodno preganja, in odločeno, da morajo vse države zagotoviti, da opredelitev kaznivih dejanj v njihovi notranji zakonodaji omogoča, sorazmerno s težo kršitve, da se preganja in kaznuje:

[...]

- (c) naklepno načrtovanje, s strani njihovih državljanov ali na njihovem ozemlju, prevoza oseb v državo, ki ni država njihovega prebivališča ali državljanstva, z namenom izvršitve, načrtovanja ali priprave terorističnih dejanj ali sodelovanja pri teh dejanjih, ali z namenom izvajanja urjenja za terorizem ali prejema takega urjenja ali sodelovanja pri drugih dejavnostih, ki omogočajo ta dejanja, vključno z novačenjem;

[...]“.

Pravo Unije

Direktiva 2004/83

- 14 V skladu z uvodno izjavo 3 Direktive 2004/83 je Ženevska konvencija temelj mednarodne pravne ureditve za zaščito beguncev.
- 15 V uvodnih izjavah 16, 17 in 22 te direktive je navedeno:
- „(16) Določijo naj se minimalni standardi za opredelitev in vsebino statusa begunca, ki pristojnim nacionalnim organom držav članic pomagajo pri uporabi Ženevske konvencije.
- (17) Treba je uvesti skupna merila za priznavanje statusa begunca proslcem za azil v smislu člena 1 Ženevske konvencije.

[...]

(22) Dejanja, ki nasprotujejo namenom in načelom Združenih narodov, so navedena v Preambuli in členih 1 in 2 [Ustanovne] [l]istine Združenih narodov in so med drugim zajeta v resolucijah Združenih narodov o ukrepih boja proti terorizmu, ki razglašajo, da so ,dejanja, metode in praksa terorizma v nasprotju z nameni in načeli Združenih narodov' in da je ,namerno financiranje, načrtovanje in spodbujanje terorističnih dejanj prav tako v nasprotju z nameni in načeli Združenih narodov“.

16 Člen 12 Direktive 2004/83, naslovljen „Izključitev“, v poglavju III te direktive, naslovljenem „Pogoji, ki jih morajo izpolnjevati begunci“, v odstavkih 2 in 3 določa:

„2. Vsak državljan tretje države ali oseba brez državljanstva ne more imeti statusa begunca, če obstajajo tehtni razlogi za domnevo:

[...]

(c) da je kriv dejanj, ki nasprotujejo namenom in načelom Združenih narodov, določenim v Preambuli in členih 1 in 2 [Ustanovne] [l]istine Združenih narodov.

3. Odstavek 2 se uporablja za osebe, ki napeljujejo k izvrševanju kaznivih dejanj ali dejavnosti, navedenih v tem odstavku, ali pri njih kako drugače sodelujejo.“

Okvirni sklep 2002/475/PNZ

17 V uvodni izjavi 6 Okvirnega sklepa Sveta z dne 13. junija 2002 o boju proti terorizmu (2002/475/PNZ) (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 19, zvezek 6, str. 18) je navedeno:

„Opredelitev terorističnih kaznivih dejanj bi bilo treba uskladiti v vseh državah članicah, vključno s tistimi kaznivimi dejanji, ki so povezana s terorističnimi skupinami. Poleg tega bi bilo treba predvideti kazni in sankcije za fizične in pravne osebe, ki so storile tovrstna kazniva dejanja ali so odgovorne zanje, v katerih se odraža resnost teh kaznivih dejanj.“

18 Člen 1 tega okvirnega sklepa, naslovljen „Teroristična kazniva dejanja in temeljne pravice in načela“, v odstavku 1 določa:

„Vsaka država članica sprejme vse potrebne ukrepe, ki zagotavljajo, da se namerna dejanja, na katera se nanašajo spodnje točke (a) do (i) in ki so po nacionalni zakonodaji določena kot kazniva dejanja, ki lahko zaradi svojega značaja ali vsebine hudo škodujejo državi ali mednarodni organizaciji [...]:

[...]

šteje[jo] za teroristična kazniva dejanja:

(a) napadi na človekovo življenje, ki lahko povzročijo smrt;

(b) napadi na fizično integriteto človeka;

(c) ugrabitev ali zajetje talcev;

(d) znatno uničevanje vladnih ali javnih objektov, transportnega sistema, infrastrukture [...];

(e) ugrabitev letal, ladij [...];

(f) proizvodnja, posedovanje, nakup, prevoz, dobava ali uporaba orožja, razstreliv [...];

- (g) spuščanje nevarnih snovi ali povzročanje požarov, poplav ali eksplozij, ki lahko ogrozijo človekovo življenje;
- (h) motnje ali prekinitve oskrbe z vodo, elektriko ali drugimi osnovnimi naravnimi viri [...];
- (i) grožnja, da se bo izvršilo katero od dejanj, naštetih v točkah (a) do (h).“

19 Člen 2 tega okvirnega sklepa, naslovljen „Kazniva dejanja v povezavi s teroristično skupino“, določa:

„1. V namen tega okvirnega sklepa ‚teroristična skupina‘ pomeni: strukturirano skupino več kot dveh oseb, ki se ustanovi za določen čas in usklajeno izvaja teroristična kazniva dejanja. ‚Strukturirana skupina‘ je skupina, ki ni sestavljena zgolj naključno za takojšnjo izvršitev kaznivega dejanja in ki nima nujno uradno določenih vlog svojih članov, kontinuitete članstva oziroma razvite strukture.

2. Vsaka država članica sprejme vse potrebne ukrepe, da zagotovi, da so naslednja namerna dejanja kazniva:

- (a) vodenje teroristične skupine;
- (b) udeležba v dejavnostih teroristične skupine, vključno s preskrbo informacij ali materialnih sredstev ali z vsakršnim financiranjem dejavnosti, z vednostjo, da bo to sodelovanje prispevalo h kaznivim dejavnostim teroristične skupine.“

20 Člena 3 in 4 Okvirnega sklepa 2002/475 sta bila spremenjena z Okvirnim sklepom 2008/919/PNZ (UL 2008, L 330, str. 21), v čigar uvodni izjavi 10 je navedeno, da bi bilo treba „[o]predelitev terorističnih kaznivih dejanj, vključno s kaznivimi dejanji, povezanimi s terorističnimi dejavnostmi, [...] dodatno približati v vseh državah članicah, tako [da] bi zajemala javno spodbujanje k terorističnemu kaznivemu dejanju, novačenje in usposabljanje za teroristične dejavnosti, če je to dejanje namerno“.

21 Člen 3 Okvirnega sklepa 2002/475, kakor je bil spremenjen z Okvirnim sklepom 2008/919, naslovljen „Kazniva dejanja, povezana s terorističnimi dejavnostmi“, v odstavkih 1 in 2 določa:

„1. Za namene tega okvirnega sklepa:

[...]

- (b) ‚novačenje za teroristične dejavnosti‘ pomeni nagovarjanje druge osebe, naj stori enega od kaznivih dejanj, naštetih v členu 1(1)(a) do (h) ali v členu 2(2);

[...]

2. Vsaka država članica sprejme potrebne ukrepe, da zagotovi, da kazniva dejanja, povezana s terorizmom, vključujejo naslednja namerna dejanja:

[...]

- (b) novačenje za teroristične dejavnosti;

[...]

- (f) izdelava lažnih upravnih dokumentov s ciljem, da se izvrši eno od kaznivih dejanj, naštetih v členu 1(1)(a) do (h) in členu 2(2)(b).“

- 22 Člen 4 Okvirnega sklepa 2002/475, kakor je bil spremenjen z Okvirnim sklepom 2008/919, se nanaša na spodbujanje k nekaterim kaznivim dejanjem iz členov od 1 do 3 navedenega Okvirnega sklepa 2002/475, na pomoč in na poskus kaznivih dejanj.

Belgijsko pravo

- 23 Člen 55(2) zakona z dne 15. decembra 1980 o vstopu na ozemlje, prebivanju, nastanitvi in odstranitvi tujcev (*Moniteur belge* z dne 31. decembra 1980, str. 14584) določa:

„Tujec se izključi iz statusa begunca v primerih iz člena 1, oddelek D, E ali F, Ženevske konvencije. To velja tudi za tiste osebe, ki napeljujejo k storitvi kaznivih dejanj ali dejanj, naštetih v členu 1, oddelek F, Ženevske konvencije, ali ki pri njih kako drugače sodelujejo.“

- 24 Z zakonom z dne 19. decembra 2003 o terorističnih kaznivih dejanjih (*Moniteur belge* z dne 29. decembra 2003, str. 61689), ki je bil sprejet z namenom, da bi se v belgijski pravni red prenesel Okvirni sklep 2002/475, je bil v knjigo II code pénal (kazenski zakonik) vnesen naslov Ib „Teroristična kazniva dejanja“, ki vsebuje člene od 137 do 141 tega zakonika.

- 25 Člen 137 kazenskega zakonika, kakor je bil spremenjen z zakonom z dne 19. decembra 2003 (v nadaljevanju: spremenjeni kazenski zakonik), v odstavku 1 določa:

„Teroristično kaznivo dejanje je kaznivo dejanje iz odstavkov 2 ali 3, ki glede na svojo naravo ali okoliščine lahko resno prizadene državo ali mednarodno organizacijo in je storjeno naklepno, da bi se resno zastraševalo prebivalstvo ali nezakonito izsiljevalo vlado ali mednarodno organizacijo, naj izvede ali opusti določeno dejanje, ali da bi se resno rušile ali uničevale temeljne politične, ustavne, gospodarske ali socialne strukture države ali mednarodne organizacije.“

- 26 Člen 139, prvi odstavek, spremenjenega kazenskega zakonika določa:

„Teroristična skupina je strukturirana skupina več kot dveh oseb, ki se ustanovi za določen čas in usklajeno izvaja teroristična kazniva dejanja iz člena 137.“

- 27 Člen 140 spremenjenega kazenskega zakonika, ki ustreza členu 2 Okvirnega sklepa 2002/475, določa:

„1. Kdor sodeluje pri dejavnosti teroristične skupine, vključno z zagotavljanjem informacij ali materialnih sredstev teroristični skupini ali kakor koli financira dejavnosti teroristične skupine, pri čemer ve, da to sodelovanje prispeva k izvršitvi kaznivega dejanja, ki ga stori teroristična skupina, se kaznuje z zapornom od pet do deset let in z denarno kaznijo od 100 do 5 000 EUR.

2. Vodja teroristične skupine se kaznuje z zaporno kaznijo od petnajst do dvajset let in denarno kaznijo od 1000 do 200.000 EUR.“

Dejansko stanje v sporu o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

- 28 M. Lounani je leta 1991 zapustil Maroko in odšel v Nemčijo, kjer je vložil prošnjo za azil, ki je bila zavrnjena. Leta 1997 je prišel v Belgijo, kjer je od takrat nezakonito prebival.
- 29 Tribunal correctionnel de Bruxelles (kazensko sodišče v Bruslju, Belgija) je s sodbo z dne 16. februarja 2006 M. Lounanija na podlagi, med drugim, člena 140 spremenjenega kazenskega zakonika obsodilo na šest let zapore zaradi sodelovanja pri dejavnostih teroristične skupine, in sicer belgijske celice „groupe

islamique des combattants marocains“ (islamska skupina maroških borcev, v nadaljevanju: GICM), kot vodja ter zaradi hudodelskega združevanja, ponarejanja in uporabe ponarejenih listin ter nezakonitega prebivanja.

- 30 Dejstva, na podlagi katerih je tribunal correctionnel de Bruxelles (kazensko sodišče v Bruslju) ugotovilo, da je M. Lounani kriv za sodelovanje pri dejavnostih teroristične skupine, so bila v predložitveni odločbi povzeta tako: „logistična pomoč teroristični skupini z zagotavljanjem materialnih sredstev in intelektualnih storitev“; „ponareditev potnih listov“ in „goljufiv prenos potnega lista“; „aktivno sodelovanje pri vzpostavitvi kanala za pošiljanje prostovoljcev v Irak“. S sodbo z dne 16. februarja 2006 je bil zlasti goljufiv prenos potnega lista opredeljen kot „akt sodelovanja pri dejavnosti celice, ki logistično podpira teroristično gibanje“.
- 31 M. Lounani je 16. marca 2010 pri belgijskih organih vložil prošnjo za azil, pri čemer se je skliceval na bojazen, da bo v primeru vrnitve v državo izvora preganjan, ker naj bi obstajalo tveganje, da ga bodo maroški organi zaradi obsodbe v Belgiji obravnavali kot radikalnega islamista in džihadista. V zvezi s to prošnjo za azil je CGRA 8. decembra 2010 sprejel sklep, s katerim je za M. Lounanija na podlagi člena 55(2) zakona z dne 15. decembra 1980 o vstopu na ozemlje, prebivanju, nastanitvi in odstranitvi tujcev in člena 1, oddelek F, točka (c), Ženevske konvencije izključil možnost pridobitve statusa begunca.
- 32 M. Lounani je 24. decembra 2010 pri Conseil du contentieux des étrangers (upravno sodišče za spore v zvezi s tujci, Belgija) vložil tožbo, s katero je zahteval odpravo tega sklepa. To sodišče je s sodbo z dne 13. januarja 2011 omenjeni sklep odpravilo in spis vrnilo v ponovno odločanje CGRA, ker v spisu ni bilo bistvenih elementov, brez katerih sodišče ni moglo potrditi ali spremeniti tega sklepa, ne da bi opravilo dodatne poizvedbe.
- 33 CGRA je 2. februarja 2011 sprejel nov sklep, s katerim je za M. Lounanija izključil možnost pridobitve statusa begunca. Potem ko je bila zoper ta novi sklep 18. februarja 2011 na Conseil du contentieux des étrangers (upravno sodišče za spore v zvezi s tujci) vložena nova tožba za odpravo, je ta svet s sodbo z dne 3. marca 2011 odpravilo ta sklep in spis vrnilo CGRA, ker je presodilo, da ta dejansko ni opravil dodatnih poizvedb.
- 34 CGRA je 24. maja 2011 sprejel tretji sklep, s katerim je za M. Lounanija izključil možnost pridobitve statusa begunca. M. Lounani je 14. junija 2011 na Conseil du contentieux des étrangers (upravno sodišče za spore v zvezi s tujci) vložil tožbo, v kateri je predlagal, naj se ta sklep spremeni in naj se mu prizna status begunca. S sodbo z dne 1. julija 2011 je Conseil du contentieux des étrangers (upravno sodišče za spore v zvezi s tujci) presodilo, da je treba M. Lounaniju priznati status begunca.
- 35 Conseil d'État (državni svet, Belgija) je na podlagi kasacijske upravne pritožbe s sodbo z dne 13. julija 2012 to sodbo razveljavil in zadevo vrnil v ponovno odločanje Conseil du contentieux des étrangers (upravno sodišče za spore v zvezi s tujci) pred spremenjenim senatom.
- 36 Pri ponovnem odločanju je Conseil du contentieux des étrangers (upravno sodišče za spore v zvezi s tujci) menilo, da dejstva, ki se neposredno očitajo M. Lounaniju, ne izpolnjujejo znakov terorističnih kaznivih dejanj, ker je tribunal correctionnel de Bruxelles (kazensko sodišče v Bruslju) v sodbi z dne 16. februarja 2006 M. Lounanija za njegovo pripadnost teroristični skupini obsodilo, ne da bi mu očitalo storitev katerega od terorističnih dejanj, ki jih zajema člen 137 spremenjenega kazenskega zakonika, ali sodelovanje pri njih. Ugotovljeno ni bilo, niti da se je v okviru GICM katero določeno dejanje, ki spada pod tovrstno kaznivo dejanje, kakor koli začelo izvrševati, niti da je M. Lounani dejansko osebno deloval pri storitvi takega dejanja, na katerem bi lahko temeljila njegova individualna odgovornost.

- 37 Ker je Conseil du contentieux des étrangers (upravno sodišče za spore v zvezi s tujci) zato presodilo, da nobeno od dejanj, za katera je bil M. Lounani obsojen, ne dosega teže, ki se zahteva za to, da bi se ga opredelilo za „dejanje, ki nasprotuje namenom in načelom Združenih narodov“ v smislu člena 12(2)(c) Direktive 2004/83, je Conseil du contentieux des étrangers (upravno sodišče za spore v zvezi s tujci) s sodbo z dne 12. februarja 2013 spremenilo sklep CGRA z dne 24. maja 2011 in M. Lounaniju priznalo status begunca.
- 38 CGRA je zoper to sodbo vložil kasacijsko upravno pritožbo na Conseil d'État (državni svet).
- 39 V teh okoliščinah je Conseil d'État (državni svet) prekinil odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložil ta vprašanja:
- „1. Ali je treba člen 12(2)(c) Direktive 2004/83 razlagati tako, da je za uporabo izključitvene klavzule, ki jo ta člen določa, nujno potrebno, da je bil prosilec za azil obsojen za eno od terorističnih kaznivih dejanj, določenih v členu 1(1) Okvirnega sklepa 2002/475?
 2. Če je odgovor nikalen, ali je dejanja, kot so [ta,] [...] ki so nasprotni stranki v pritožbenem postopku očitana v sodbi tribunal correctionnel de Bruxelles [(kazensko sodišče v Bruslju)] z dne 16. februarja 2006 in za katera je bila obsojena, ker je sodelovala v teroristični organizaciji, mogoče opredeliti kot ravnanja v nasprotju s cilji in načeli Združenih narodov v smislu člena 12(2)(c) Direktive 2004/83?
 3. Ali v okviru presoje zavrnitve mednarodne zaščite prosilcu zaradi tega, ker je sodeloval s teroristično organizacijo, obsodba kot vodja teroristične organizacije, s katero je bilo ugotovljeno, da prosilec za mednarodno zaščito ni niti storil, niti poskusil storiti, niti grozil, da bo storil teroristično dejanje, zadostuje, da se ugotovi obstoj sodelovanja ali napeljevanja v smislu člena 12(3) Direktive 2004/83, ki se očita prosilcu, ali je nujno izvesti posamično presojo dejstev in dokazati sodelovanje pri izvršitvi terorističnega kaznivega dejanja ali napeljevanje k terorističnem kaznivem dejanju, ki je določeno v členu 1 Okvirnega sklepa 2002/475?
 4. Ali se mora v okviru presoje zavrnitve mednarodne zaščite prosilcu zaradi njegovega sodelovanja v teroristični organizaciji, glede na okoliščine primera kot njen vodja, dejanje napeljevanja ali sodelovanja iz člena 12(3) Direktive 2004/83 nanašati na izvršitev terorističnega kaznivega dejanja, kot je opredeljeno v členu 1 Okvirnega sklepa 2002/475, ali se lahko nanaša na sodelovanje v teroristični skupini iz člena 2 tega okvirnega sklepa?
 5. Ali je na področju terorizma zavrnitev mednarodne zaščite iz člena 12(2)(c) Direktive 2004/83 mogoča, če ne obstaja izvršitev, napeljevanje ali sodelovanje pri dejanju nasilja posebno krute narave, kot je določeno v členu 1 Okvirnega sklepa 2002/475?“

Vprašanja za predhodno odločanje

Prvo vprašanje

- 40 Predložitveno sodišče s tem vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba člen 12(2)(c) Direktive 2004/83 razlagati tako, da je za to, da se ugotovi, da obstaja razlog za izključitev iz statusa begunca v smislu tega člena, nujno, da je bil prosilec za mednarodno zaščito obsojen za eno od terorističnih kaznivih dejanj iz člena 1(1) Okvirnega sklepa 2002/475.

- 41 V zvezi s tem je treba opozoriti, da je iz uvodnih izjav 3, 16 in 17 Direktive 2004/83 razvidno, da je Ženevska konvencija temelj mednarodne pravne ureditve za zaščito beguncev in da so bile določbe te direktive o pogojih za priznanje statusa begunca in njegovi vsebini sprejete za pomoč pristojnim organom držav članic pri uporabi te konvencije, tako da temeljijo na skupnih pojmi in merilih (sodba z dne 2. decembra 2014, A in drugi, od C-148/13 do C-150/13, EU:C:2014:2406, točka 45).
- 42 Določbe Direktive 2004/83 je treba torej razlagati ob upoštevanju njene splošne sistematike in namena ter ob spoštovanju Ženevske konvencije in drugih upoštevnih pogodb, ki so navedene v členu 78(1) PDEU (sodbi z dne 9. novembra 2010, B in D, C-57/09 in C-101/09, EU:C:2010:661, točka 78, in z dne 2. decembra 2014, A in drugi, od C-148/13 do C-150/13, EU:C:2014:2406, točka 46).
- 43 V zvezi s tem je treba ugotoviti, da člen 12(2)(c) Direktive 2004/83 v bistvu ustreza členu 1, oddelek F, točka (c), Ženevske konvencije, ki določa, da se določbe te konvencije ne uporabljajo za osebo, pri kateri obstajajo resni razlogi za sum, da je kriva dejanj, ki so v nasprotju s cilji in načeli Združenih narodov.
- 44 Člen 12(2)(c) Direktive 2004/83 se natančneje nanaša na dejanja, ki nasprotujejo namenom in načelom Združenih narodov, „določenim v Preambuli in členih 1 in 2 [Ustanovne] [L]istine Združenih narodov“.
- 45 Kot je navedeno v uvodni izjavi 22 Direktive 2004/83, so dejanja, ki nasprotujejo namenom in načelom Združenih narodov, na katera se nanaša člen 12(2)(c) te direktive, med drugim zajeta v „resolucijah Združenih narodov o ukrepih boja proti terorizmu, ki razglašajo, da so ‚dejanja, metode in praksa terorizma v nasprotju z nameni in načeli Združenih narodov‘ in da je ‚namerno financiranje, načrtovanje in spodbujanje terorističnih dejanj prav tako v nasprotju z nameni in načeli Združenih narodov“.
- 46 Med temi resolucijami je tudi Resolucija Varnostnega sveta 1377 (2001), iz katere izhaja, da namenom in načelom iz Ustanovne listine Združenih narodov nasprotujejo ne samo „mednarodna teroristična dejanja“, temveč tudi „financiranje, načrtovanje in priprava mednarodnih terorističnih dejanj, kakor tudi vsakršna drugačna podpora“.
- 47 Poleg tega je mogoče na podlagi Resolucije Varnostnega sveta 1624 (2005) sklepati, da dejanja, ki nasprotujejo namenom in načelom Združenih narodov, niso omejena zgolj na „teroristična dejanja, metode in prakse“. Varnostni svet namreč v tej resoluciji države z namenom boja proti terorizmu v skladu z obveznostmi, ki jih imajo na podlagi mednarodnega prava, poziva, naj odvzamejo azil in sodno preganjajo „vsakogar, ki podpira financiranje, načrtovanje, pripravo ali izvršitev terorističnih dejanj, k njim prispeva, pri njih sodeluje ali poskusi sodelovati ali daje zatočišče njihovim storilcem“. Poleg tega ta resolucija v točki 1(c) države poziva, naj zavrnejo azil vsaki osebi, v zvezi s katero razpolagajo z verodostojnimi in upoštevnimi informacijami, da obstajajo resni razlogi za sum o njeni krivdi za spodbujanje k storitvi terorističnega dejanja ali dejanj.
- 48 Iz tega izhaja, da pojma „dejanja, ki nasprotujejo namenom in načelom Združenih narodov“ v smislu člena 1, oddelek F, točka (c), Ženevske konvencije in člena 12(2)(c) Direktive 2004/83 ni mogoče razlagati tako, da je omejen na storitev terorističnih dejanj, kot so pojasnjena v resolucijah varnostnega sveta (v nadaljevanju: teroristična dejanja).
- 49 *A fortiori*, v nasprotju s tem, kar trdi M. Lounani, tega pojma ni mogoče razlagati tako, da se nanaša zgolj na teroristična kazniva dejanja iz člena 1(1) Okvirnega sklepa 2002/475, in zato tudi ne tako, da se zahteva obstoj kazenske obsodbe za tako kaznivo dejanje.
- 50 V zvezi s tem je treba ugotoviti, da je namen Okvirnega sklepa 2002/475, kot izhaja iz njegove uvodne izjave 6, uskladitev opredelitve terorističnih kaznivih dejanj v vseh državah članicah, vključno s tistimi kaznivimi dejanji, ki so povezana s terorističnimi skupinami.

- 51 Kot je opozorila Evropska komisija, Okvirni sklep 2002/475 v ta namen našteva različna ravnanja, ki lahko spadajo pod splošni pojem terorizma, in jih deli na štiri kategorije kaznivih dejanj, to je na „teroristična kazniva dejanja“ (člen 1), „kazniva dejanja v povezavi s teroristično skupino“ (člen 2), „kazniva dejanja, povezana s terorističnimi dejavnostmi“ (člen 3) in, nazadnje, spodbujanje k storitvi nekaterih od teh kaznivih dejanj, pomoč oziroma podpora pri teh kaznivih dejanjih ali njihov poskus (člen 4).
- 52 Če bi zakonodajalec Unije nameraval zožiti področje uporabe člena 12(2)(c) Direktive 2004/83 in zožiti pojem „dejanj, ki nasprotujejo namenom in načelom Združenih narodov“ zgolj na kazniva dejanja, navedena v členu 1(1) Okvirnega sklepa 2002/475, bi lahko to brez težav naredil tako, da bi ta kazniva dejanja izrecno navedel ali napotil na ta okvirni sklep.
- 53 Vendar pa se člen 12(2)(c) Direktive 2004/83 ne sklicuje niti na Okvirni sklep 2002/475, čeprav je ta v času sprejemanja člena 12(2)(c) že obstajal, niti na noben drug instrument, ki ga je Evropska unija sprejela v okviru boja proti terorizmu.
- 54 Zato je treba na prvo vprašanje odgovoriti, da je treba člen 12(2)(c) Direktive 2004/83 razlagati tako, da za ugotovitev, da obstaja razlog za izključitev iz statusa begunca iz tega člena, ni nujno, da bi bil prosilec za mednarodno zaščito obsojen za eno od terorističnih kaznivih dejanj iz člena 1(1) Okvirnega sklepa 2002/475.

Drugo in tretje vprašanje

Dopustnost

- 55 CGRA in belgijska vlada trdita, da tretje vprašanje, kot ga je postavilo predložitveno sodišče, ni dopustno, prvič, ker v njem niso dovolj obrazloženi razlogi, iz katerih to sodišče meni, da je to vprašanje nujno za rešitev spora v postopku v glavni stvari, in drugič, ker tak odgovor za rešitev tega spora nima nobene koristi. V tej zadevi namreč M. Lounani ni bil obsojen zgolj na podlagi člena 140 spremenjenega kazenskega zakonika kot vodja teroristične organizacije, temveč tudi za druga v belgijskem pravu inkriminirana dejanja, ki so bila storjena s terorističnim namenom.
- 56 V zvezi s tem je treba navesti, da se domneva upoštevnost vprašanj v zvezi z razlago prava Unije, ki jih postavi nacionalno sodišče v normativnem in dejanskem okviru, ki ga opredeli v okviru lastne odgovornosti in katerega pravilnosti Sodišče ne preizkuša. Sodišče lahko odkloni odločanje o predlogu nacionalnega sodišča za sprejetje predhodne odločbe, samo če je očitno, da zahtevana razlaga prava Unije nima nobene zveze z dejanskim stanjem ali predmetom spora v postopku v glavni stvari, če je problem hipotetičen ali če Sodišče nima na voljo pravnih in dejanskih elementov, da bi lahko na postavljena vprašanja dalo koristne odgovore (sodbe z dne 14. aprila 2016, Polkomtel, C-397/14, EU:C:2016:256, točka 37; z dne 6. septembra 2016, Petruhhin, C-182/15, EU:C:2016:630, točka 20, in z dne 13. oktobra 2016, Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej in Petrotel, C-231/15, EU:C:2016:769, točka 16).
- 57 V obravnavani zadevi pa ni tako.
- 58 V zvezi s tem je treba spomniti, da predložitveno sodišče drugo in tretje vprašanje postavlja v okviru kasacijske upravne pritožbe zoper sodbo z dne 12. februarja 2013, v kateri je Conseil du contentieux des étrangers (upravno sodišče za spore v zvezi s tujci) ugotovilo, da dejstva, ki se konkretno očitajo nasprotni stranki v postopku v glavni stvari ne dosejajo teže, ki se zahteva za to, da bi se jih opredelilo za „dejanja, ki nasprotujejo namenom in načelom Združenih narodov“ v smislu člena 12(2)(c) Direktive 2004/83. V skladu s to sodbo namreč to, da je tribunal correctionnel de Bruxelles (kazensko sodišče v Bruslju) M. Lounanija obsodilo za sodelovanje pri dejavnosti teroristične

skupine – celo kot vodjo te skupine – ne da bi mu pripisalo odgovornost za kako od terorističnih kaznivih dejanj, ne zadostuje za ugotovitev, da obstajajo tehtni razlogi za domnevo, da je zadevna oseba storila dejanja, ki nasprotujejo namenom in načelom Združenih narodov.

- 59 V tem kontekstu predložitveno sodišče v bistvu sprašuje, ali se za dejanja, za katera je bil M. Lounani obsojen, lahko šteje, da nasprotujejo namenom in načelom Združenih narodov v smislu člena 12(2)(c) Direktive 2004/83, in, če je odgovor nikalen, ali obsodba M. Lounanija kot vodje teroristične skupine zadostuje za ugotovitev, da obstajajo tehtni razlogi za domnevo, da je napeljeval k izvrševanju dejanj, ki nasprotujejo namenom in načelom Združenih narodov, ali da je pri njih kako drugače sodeloval v smislu člena 12(3) te direktive.
- 60 Iz predložitvene odločbe je tako jasno razvidno, da želi predložitveno sodišče ugotoviti, v kolikšni meri lahko sodelovanje pri dejavnostih teroristične skupine, za katere je bil M. Lounani obsojen, upraviči uporabo razloga za izključitev iz člena 12(2)(c) Direktive 2004/83, in se v tem kontekstu sprašuje, ali lahko obsodba za sodelovanje pri dejavnostih te skupine kot njen vodja na podlagi člena 12(2)(c) te direktive v povezavi s členom 12(3) iste direktive povzroči izključitev iz statusa begunca.
- 61 Zato je tretje vprašanje dopustno.

Vsebinska presoja

- 62 Predložitveno sodišče z drugim in tretjim vprašanjem, ki ju je treba obravnavati skupaj, v bistvu sprašuje, ali je treba člen 12(2)(c) in člen 12(3) Direktive 2004/83 razlagati tako, da lahko dejanja sodelovanja pri dejavnostih teroristične skupine, kakršna so tista, za katera je bila obsojena nasprotna stranka v postopku v glavni stvari, spadajo pod izključitveni razlog iz teh določb, čeprav zadevna oseba ni niti storila niti poskusila storiti in tudi ne grozila, da bo storila teroristično dejanje.
- 63 V zvezi z dejanji, za katera je bil M. Lounani kazensko obsojen, iz predložitvene odločbe izhaja, da ta obsodba temelji zlasti na členu 140 spremenjenega kazenskega zakonika, s katerim se v belgijski pravni red prenaša člen 2 Okvirnega sklepa 2002/475, ki opredeljuje kršitve v zvezi s terorističnimi skupinami in v odstavku 2(b) zajema udeležbo pri dejavnostih teroristične skupine.
- 64 Podrobneje, tribunal correctionnel de Bruxelles (kazensko sodišče v Bruslju) je v sodbi z dne 16. februarja 2006 M. Lounanija spoznalo za krivega storitve tega kaznivega dejanja na podlagi tega, da je kot vodja sodeloval pri dejavnostih belgijske celice GICM, tako da je tej skupini zagotavljal logistično podporo, med drugim z zagotavljanjem materialnih sredstev in intelektualnih storitev, s ponarejanjem potnih listov in njihovim goljufivim prenosom in z aktivnim sodelovanjem pri vzpostavitvi kanala za pošiljanje prostovoljcev v Irak.
- 65 Tako ni bilo ugotovljeno, da bi M. Lounani osebno izvrševal teroristična dejanja in tudi ne, da bi napeljeval k izvršitvi takih dejanj ali da bi bil udeležen pri njihovi izvršitvi.
- 66 Vendar pa iz upoštevanih resolucij Varnostnega sveta, kot je bilo navedeno v točki 48 te sodbe, izhaja, da pojem „dejanja, ki nasprotujejo namenom in načelom Združenih narodov“ ni omejen na teroristična dejanja.
- 67 Zlasti je treba ugotoviti, da je Varnostni svet v Resoluciji 2178 (2014) izrazil „resno zaskrbljenost zaradi izjemne in naraščajoče grožnje, ki jo predstavljajo tuji teroristični borci, to so posamezniki, ki se odpravijo v državo, ki ni država njihovega stalnega prebivališča ali državljanstva, da bi izvršili, načrtovali ali pripravili teroristična dejanja“ in zaskrbljenost v zvezi z mrežami, ki jih organizirajo teroristični subjekti in slednjim omogočajo, da med državami premikajo borce z različnimi državljanstvi in sredstva, ki jih potrebujejo.

- 68 Države morajo proti temu fenomenu ukrepati tako, da preprečijo in zatirajo novačenja, načrtovanje, prevoz in opremljanje posameznikov, ki potujejo v državo, ki ni država njihovega stalnega prebivališča ali državljanstva, da bi izvršili, načrtovali ali pripravili teroristična dejanja.
- 69 Iz tega izhaja, da uporaba instituta izključitve iz statusa begunca iz člena 12(2)(c) Direktive 2004/83 ne more biti omejena na dejanske storilce terorističnih dejanj, temveč lahko zajema tudi posameznike, ki se ukvarjajo z novačenjem, načrtovanjem, prevozom in opremljanjem posameznikov, ki potujejo v državo, ki ni država njihovega stalnega prebivališča ali državljanstva, da bi izvršili, načrtovali ali pripravili teroristična dejanja.
- 70 Poleg tega iz člena 12(2)(c) v povezavi s členom 12(3) Direktive 2004/83 izhaja, da se izključitev iz statusa begunca, ki je določena v prvi od teh določb, uporablja tudi za osebe, za katere obstajajo tehtni razlogi za domnevo, da je napeljevala k izvrševanju dejanj, ki nasprotujejo namenom in načelom Združenih narodov, ali da je pri njih kako drugače sodelovala. Glede na to, kar je bilo navedeno v točkah 48 in 66 te sodbe, se za uporabo teh povezanih določb ne zahteva, da bi moral prosilec za mednarodno zaščito napeljevati k storitvi terorističnega dejanja ali da bi pri izvrševanju takega dejanja moral kako drugače sodelovati.
- 71 V zvezi s tem Komisija pravilno opozarja, da sodelovanje pri dejavnostih teroristične skupine lahko zajema širok spekter ravnanj z različno težo.
- 72 V teh okoliščinah lahko pristojni organ zadevne države članice člen 12(2)(c) Direktive 2004/83 uporabi šele po tem, ko je za vsak posamezni primer presodil natančna dejstva, ki jih pozna, da bi ugotovil, ali obstajajo tehtni razlogi za domnevo, da dejanja zadevne osebe, ki izpolnjuje merila za pridobitev statusa begunca, spadajo v ta primer izključitve (glej v tem smislu sodbo z dne 9. novembra 2010, B in D, C-57/09 in C-101/09, EU:C:2010:661, točki 87 in 94).
- 73 V zvezi z vprašanjem, ali se lahko dejanja, za kakršna je bil obsojen M. Lounani, štejejo za dejanja, ki nasprotujejo namenom in načelom Združenih narodov, v smislu člena 12(2)(c) Direktive 2004/83, ali za napeljevanje k tem dejanjem ali za drugačno sodelovanje pri njih v smislu člena 12(3) te direktive, je treba ugotoviti, da morajo končno presojo prošnje za mednarodno zaščito opraviti pristojni nacionalni organi pod nadzorom nacionalnega sodišča.
- 74 V zvezi z okoliščinami, ki jih je treba upoštevati, je treba ugotoviti, da je v predložitveni odločbi navedeno, da je bil M. Lounani vodja mednarodne teroristične skupine, ki je bila 10. oktobra 2002 vpisana na seznam Združenih narodov, na katerem so navedeni osebe in subjekti, zoper katere so bile uvedene sankcije, in da je še vedno vpisana na ta seznam, ki je bil v vmesnem času osvežen. Njegovo delovanje pri nudenju logistične podpore dejavnostim te skupine ima mednarodni vidik, ker je sodeloval pri ponarejanju potnih listov in pomagal prostovoljcem, ki so želeli oditi v Irak.
- 75 Tako ravnanje lahko upraviči izključitev iz statusa begunca.
- 76 V zvezi s tem je treba spomniti, kot je bilo poudarjeno v točkah 12, 13 in od 67 do 69 te sodbe, da resolucije Varnostnega sveta, natančneje Resolucija 2178 (2014) v točki 5 in točki 6(c), med dejavnostmi, proti katerim se morajo države boriti v okviru boja proti mednarodnemu terorizmu, omenjajo naklepno organiziranje prevoza oseb, ki potujejo v državo, ki ni država njihovega stalnega prebivališča ali državljanstva, da bi izvedli, načrtovali ali pripravili teroristična dejanja.
- 77 Zato okoliščina, ob predpostavki, da je dokazana, da skupina, ki jo je M. Lounani vodil, ni izvršila terorističnih dejanj, ali da prostovoljci, ki so želeli oditi v Irak in jim je ta skupina pomagala, na koncu niso storili takih dejanj, nikakor ne more preprečiti tega, da bi se dejanja M. Lounanija štela za dejanja, ki nasprotujejo namenom in načelom Združenih narodov. Glede na obrazložitev iz točk od 41 do 54 in od 66 do 70 te sodbe, velja enako za okoliščino, ki jo predložitveno sodišče omenja v tretjem vprašanju, da M. Lounani ni niti storil, niti poskusil storiti, niti grozil, da bo storil teroristično dejanje v smislu

člena 1(1) Okvirnega sklepa 2002/475. Iz enakih razlogov za uporabo člena 12(3) Direktive 2004/83 ni pogoj, da se dokaže, da je M. Lounani napeljeval k izvrševanju takih kaznivih dejanj ali da je pri njih kako drugače sodeloval.

- 78 Poleg tega ima pri posamični presoji, ki jo mora opraviti pristojni organ, posebno težo okoliščina, da so sodišča države članice M. Lounanija obsodile za sodelovanje pri dejavnostih teroristične skupine in da je ta obsodba postala pravnomočna.
- 79 Glede na zgoraj navedeno je treba na drugo in tretje vprašanje odgovoriti, da je treba člen 12(2)(c) in člen 12(3) Direktive 2004/83 razlagati tako, da dejanja sodelovanja pri dejavnostih teroristične skupine, kakršna so tista, za katera je bila obsojena nasprotna stranka iz postopka v glavni stvari, lahko upravičijo izključitev iz statusa begunca, čeprav ni dokazano, da je zadevna oseba storila, poskusila storiti ali grozila, da bo storila teroristično dejanje. Za namen posamične ocene dejstev, na podlagi katerih se presoja, ali obstajajo tehtni razlogi za domnevo, da je neka oseba kriva za dejanja, ki nasprotujejo namenom in načelom Združenih narodov, da je napeljevala k takim dejanjem ali da je pri njih kako drugače sodelovala, ima okoliščina, da so sodišča države članice to osebo obsodile zaradi sodelovanja pri dejavnostih teroristične skupine, posebno težo, enako kot ugotovitev, da je bila ta oseba vodja te skupine, pri čemer ni treba dokazati, da je ta oseba sama napeljevala k storitvi terorističnega dejanja ali da je pri njem kako drugače sodelovala.

Četrto in peto vprašanje

- 80 Glede na odgovor na prva tri vprašanja na četrto in peto vprašanje ni treba odgovoriti.

Stroški

- 81 Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (veliki senat) razsodilo:

- 1. Člen 12(2)(c) Direktive Sveta 2004/83/ES z dne 29. aprila 2004 o minimalnih standardih glede pogojev, ki jih morajo izpolnjevati državljani tretjih držav ali osebe brez državljanstva, da se jim prizna status begunca ali osebe, ki iz drugih razlogov potrebuje mednarodno zaščito, in o vsebini te zaščite je treba razlagati tako, da za ugotovitev, da obstaja razlog za izključitev iz statusa begunca iz tega člena, ni nujno, da bi bil prosilec za mednarodno zaščito obsojen za eno od terorističnih kaznivih dejanj iz člena 1(1) Okvirnega sklepa Sveta 2002/475/PNZ z dne 13. junija 2002 o boju proti terorizmu.**
- 2. Člen 12(2)(c) in člen 12(3) Direktive 2004/83 je treba razlagati tako, da dejanja sodelovanja pri dejavnosti teroristične skupine, kakršna so tista, za katera je bila obsojena nasprotna stranka iz postopka v glavni stvari, lahko upravičijo izključitev iz statusa begunca, čeprav ni dokazano, da je zadevna oseba storila, poskusila storiti ali grozila, da bo storila teroristično dejanje, kot je določeno v resolucijah Varnostnega sveta Združenih narodov. Za namen posamične ocene dejstev, na podlagi katerih se presoja, ali obstajajo tehtni razlogi za domnevo, da je neka oseba kriva za dejanja, ki nasprotujejo namenom in načelom Združenih narodov, da je napeljevala k takim dejanjem ali da je pri njih kako drugače sodelovala, ima okoliščina, da so sodišča države članice to osebo obsodile zaradi sodelovanja pri dejavnostih teroristične skupine, posebno težo, enako kot ugotovitev, da je bila ta oseba vodja te skupine, pri čemer ni treba dokazati, da je ta oseba sama napeljevala k storitvi terorističnega dejanja ali da je pri njem kako drugače sodelovala.**

Podpisi